Жалпы білім беретін пәндер бойынша республикалық олимпиаданың мектепішілік кезеңі

Школьный этап республиканской олимпиады по общеобразовательным предметам

Жауап парағы

Бланк ответов

Қатысушылардың жұмысын шифрлау парағы
Титульный лист для шифрования работ участников

Қатысушының жұмысы
Работа участника

Толтырылған беттер саны:___
(Количество заполненных листов)

Шифр: Хт - 11. 01

«Абай жолы» - роман - эпопеясындағы ұлттық өнеге

Абай Құнанбайұлы (1845-1904) жылдары дүниеге келген, қазақтың ұлама ақыны, аудармашысы, педагог. Абай Құнанбаевтың біздерге арнап кеткен көптеген шығармалары бар. Жылдың төрт мезгіліне арнап жазған өлеңдері: Қыс, жаз, күз, қыс, жазғытұрым деген секілді барлығымызға белгілі өлең-шығармалары бар. Шығармаларынан бөлек Абайдың „Жозімнің қарасы"; өзінің көзін шөп басқандығын, адамдардың Абай шығармаларын оқымай кетіп теріс айналып Абайдың бұл әлемде өзін жалғыз сезініп Аллаға сиынуы және жанына жақын баласынан айырылғаны „Сегіз аяқ" өлеңінде арналып жазылады. Атап айтсақ Абай өзінің 45 қара сөзін де жазған. Абай Құнанбайұлы менің ең сүйікті ақын-жазушыларымның бірі. Бос отырып қалсам не бос уақытым болса Абайдың қара сөздерін оқып, әйтеуір бір нәрсені ойыма түйіп, соңында өз ойымды да ақтарып отыратынмын. Абайдың да осы жазушылықты таңдағандығы ең бірінші қара сөзінде айтылады. Абай бала бағу, мал бағу секілді нәрселерге бос жүрушілік танытып нестейтіндігін, одан да мені тыңдайтын артымнан қалатын, адамдарға қандай да бола пайдалы тигізетіндей қағаз бен қаламды таңдаймын деген сөздерінен Абайдың шығармашылыққа ғана емес, өз артын ойлайтын, дана адам екендігін көреміз. М. Әуезов Абайға арнап

"Абай жолы" роман эпопеясын арнап шығарған болатын жалпы айтқанда М. Әуезовтің Абайға деген көзқарасы туынып тұрған бөлек бір әлем. „Абай жолы" романындағы әкесінің өнеге және, жастарға рухани құндылықты дарыту. Роман эпопеяда Абайдың өмір жолы, достары, жақындары, шығармалары, өмірі туралы ой қозғалады. Абайдың әрбір сөзі адамды қалың тұманнан да адастырмай алып шығатын, рухани азық болатын, жанына шипа беретін ем. М. Әуезов неліктен Абай Құнанбаевты алып, оған арнап „Абай жолы" романын жазды деп ойлайсыз? Өйткені Абайдың өзіндік ерекшеліктері, бөлек әлемі болды, оз тарихы сондай-ақ басқа да ақындардан ерекшелігі басым болды. Басқа балалар далада ойынмен алаңдап, доп қуып жүргенде Абай осы уақыт аралығында әжесі Зеренмен әңгіме-шығармалармен қатар аңыздарды тыңдап, уақытты тиімді әрі пайдалы өткізетін. Абай осыған сай Өзіңе сен өзіңді алып шығар, Еңбегің мен ақылың екі жақтап.

-деген өлең шумағы арқылы өзін қалай білім, ізденіс жан-жақтылық адамдар арасынан суырылып алып шықты. Абай жолында Абайдың аудармашылық қасиеттері мен қатар орыс тілін жетік меңгергендігі айтылады. Абай және медреседе білім алғандығы айтылады. Абай аудармашылықты орыс тілін Мәскеуде оқып жүргенмен бастайды. Абай Лев. Толстойдың өлеңдерін Александр С. Пушкин-ның де өлеңдерінен қазақ тіліне аударма жазған.

Орыстар Абайды Пушкинмен оттары бір жерден шығатын екі жанды, бір бас деген. Жалпы Абай жасында қозғалатын ой қазақ халқының тарихы. Осы шығарманы оқыған француз ғалымдары Бенжамен Мати таңырқаған. Абайдың өмірі туралы романнан біраз нәрселерді тануға болады. „Абай жолы" ұзы мол. Біздер Абай Құнанбаевтың жолын әрмен қарай жалғастырып қазақ тілін, тарихын көркейтуге міндеттіміз. Өйткені, қаншама ақындар осыны жырлады. Жастарға Абай жолын оқуға кеңес берер едім. Артына өшпес мұра қалдырған Абайды ұмыту, тарихымызды ұмытуымызбен тең!.